

٤٣

مکتبہ
میبان
بیان

تقویم تبلیغی

ماه شعبان

• سید عباس رفیعی پور

- الافق المیین. قال: قلت: وما الافق المیین؟
قال قاع بین يدی العرش، فيه انهار تطرّد
فيه من القدحان عدد النجوم؛^۱
- قال رسول الله ﷺ: «شعبان شهری؛
پیامبر اکرم ﷺ فرموده است: شعبان ماه
من است.»^۲
- ۱- اعمال عبادی مخصوص این ماه
۱- استغفار
امام صادق علیه السلام درباره استغفار در ماه شعبان فرموده است:
- ۲- هر روز صد بار «صلوات بر محمد و
آل محمد» و صد بار «لا حول ولا قوّة الا
بالله» خوانده شود.^۳
- ۳- خواندن مناجات شعبانیه^۴
- ۴ - هر روز صلوات امام سجاد علیه السلام
هنگام ظهر خوانده شود.
مطلع این صلوات چنین است:
- من قال في كل يوم من شعبان سبعين
مرة: «استغفر الله الذي لا اله الا هو الرحمن
الرحيم، الحق القيوم و اتوب اليه» كتب في

۶۶

دستورات
لهم
لهم
لهم
لهم

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ شَهْرَةَ
النُّبُوَّةِ وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلِفِ الْمُلَائِكَةِ وَ
مَعْدِنِ الْعِلْمِ وَأَهْلِ بَيْتِ الْوَحْيِ...»^۷

۶-صدقه

از امام ششم^{علیه السلام} نقل شده است که:
خداآوند؛ صدقه‌ی این ماه را پرورش می‌دهد
و روز قیامت مانند کوه احمد دیده می‌شود.^۸
۷-معاشرت خوب با مردم و نیکی به

۹-پدر و مادر^۹

۱۰-امر به معروف و نهی از منکر^{۱۰}
۹-هزار مرتبه ذکر لا اله الا الله و لانعبد
الا آیات مخلصین له الدين و لو كره
المشركون، گفته شود.^{۱۱}

از امام صادق^{علیه السلام} روایت شده است:

«وَكَثُرُوا فِي شَعْبَانَ الصَّلَاةَ عَلَى نِسَكِمْ وَ
أَهْلِهِ: در ماه شعبان بر پیامبر تان^{علیه السلام} و اهل

بیت او، بسیار صلوات بفرستید.»^{۱۲}

۵-روزه:

روزه‌ی گرفتن در این ماه هر اندازه که
ممکن باشد، سفارش شده است.

در سخنان گهربار معصومین^{علیهم السلام} از
روزه‌ی این ماه به «کفاره‌ی گناهان بزرگ»^{۱۳}
تعییر شده است.^۶

بنای تقاضای حضرت علی^{علیه السلام} پیامبر
اکرم^{علیه السلام} در حدیث مفصلی شواب روز
گرفتن در این ماه را بر شمرده است که به
فرازهایی از آن روایت اشاره می‌شود:
«من صام اول یوم من شعبان کتب الله
له سبعین حسنة... من صام خمسة عشر

یوماً من شعبان، ناداه ربُّ الغَّةِ: وَ عَزَّى
جلالی لا أحرقك بالنار... من صام تسعة و
عشرين یوماً من شعبان، نال رضوان الله
الاکبر؛ کسی که روز اول از ماه شعبان را روزه
بگیرد، خداوند برای او هفتاد حسنہ
می‌نویسد... کسی که ۱۵ روز از ماه شعبان را
روزه بگیرد، خداوند او را ندا می‌دهد که به
عزت و جلالم تورا به آتش نسوزانم. کسی که
۲۹ روز از ماه شعبان را روزه بدارد، به رضوان

۴۵

میلاد
امام
حسین
علیه السلام

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشَأْكَ بِحَقِّ الْمُوْلَودِ فِي هَذَا
الْيَوْمِ الْمَوْعِدِ بِشَهَادَتِهِ قَبْلَ اسْتِهْلَالِهِ وَبِكَنْهِ
السَّمَاءُ وَمَنْ فِيهَا وَمَنْ عَلَيْهَا...
۱۸

---(* * *)---

روز چهارم ماه شعبان

ولادت حضرت ابوالفضل علیه السلام در سال

بیست و دوم ه.ق.
۱۹

---(* * *)---

روز پنجم ماه شعبان

ولادت حضرت امام زین العابدین علیه السلام در
سال سی و هشت ه.ق.
۲۰

---(* * *)---

شب سیزدهم

دو رکعت نماز که در هر رکعت بعد از
حمد، سوره‌ی یاسین، ملک و اخلاص
خوانده شود.
۲۱

---(* * *)---

شب چهاردهم

چهار رکعت نماز، هر دو رکعت با یک
سلام مثل شب سیزدهم رجب
۲۲

---(* * *)---

روز پانزدهم

ولادت با سعادت منجی عالم بشریت
حضرت بقیة الله الاعظم امام زمان (عج)

---(* * *)---

شب پانزدهم

۱- غسل
۲۳

کنی.

سپس فرمود: در باقیمانده‌ی این ماه این
ذکر را فراوان بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي لَمْ تَكُنْ غَنِيًّا
لَنَا فِي مَضِيِّ مِنْ شَعْبَانَ فَاغْفِرْ لَنَا فِي بَقِّ
مِنْهُ»
۱۳

مناسبات‌ها و اعمال اختصاصی

روزهای ماه شعبان

روز اول ماه شعبان

اعمالی که در این روز بد آن‌ها سفارش
شده است عبارتند از:

روزه گرفتن، نماز خواندن، زکات دادن،
امر بد معروف و نهی از منکر کردن، نیکی به
پدر و مادر و خویشان و همسایگان نمودن،
صدقه پرداختن به فقرا و مساکین و بین
مردم صلح برقرار کردن.
۱۴

از امام صادق علیه السلام روایت شده است:
«کسی که اول شعبان را روزه بدارد، بهشت بر
او واجب می‌شود.»
۱۵

روز سوم ماه شعبان

مناسبت:

میلاد امام حسین علیه السلام در سال چهارم
ه.ق.
۱۶

اعمال واردده:

۱۷ - روزه داشتن

۲ - خواندن این دعا:

۴۶

۱
۲
۳
۴
۵
۶

روز پانزدهم

- ۱- غسل ^{۲۹}
۲- زیارت امام زمان (عج) ^{۳۰}

---(* * *)---

روز بیست و هشتم ماه شعبان

۱- روزه.

از ثامن الحج علی بن موسی الرضا ^{علیه السلام}
نقل شده است: «کسی که سه روز آخر شعبان
را روزه بدارد و آن را به ماه رمضان متصل
کند، از گناهان، همانند لحظه ولادت،
پاک می شود.» ^{۳۱}

---(* * *)---

شب سی ام ماه شعبان

۲۲- دعای مخصوص

---(* * *)---

پی نوشت‌ها:

- ۱- بخار الانوار، ج ۹۷، ص ۶۸

۲- احیای این شب بسیار فضیلت دارد و
از جهت عظمت بعد از شب قدر قرار دارد. ^{۲۴}

۳- زیارت امام حسین ^{علیه السلام} ^{۲۵}

۴- شش رکعت نماز مطابق دستور شب
سیزدهم ماه ربیع و شعبان

۵- دعای مخصوص ^{۲۶}

۶- زیارت امام زمان ^{۲۷}

۷- خواندن دعای کمیل (حضرت
علی ^{علیه السلام} این دعا را در شب نیمه شعبان در
سجده نماز می خوانند). ^{۲۸}

---(* * *)---

روز پانزدهم

- ۱- غسل ^{۲۹}
۲- زیارت امام زمان (عج) ^{۳۰}

---(* * *)---

روز بیست و هشتم ماه شعبان

۱- روزه.

از ثامن الحج علی بن موسی الرضا ^{علیه السلام}
نقل شده است: «کسی که سه روز آخر شعبان
را روزه بدارد و آن را به ماه رمضان متصل
کند، از گناهان، همانند لحظه ولادت،
پاک می شود.» ^{۳۱}

---(* * *)---

شب سی ام ماه شعبان

۲۲- دعای مخصوص

---(* * *)---

پی نوشت‌ها:

- ۱- بخار الانوار، ج ۹۷، ص ۶۸

۲- معنای الاخبار، ص ۲۲۹؛ خصال، ج ۲،
ص ۱۳۹.

۳- ارمغان مجلسی، چاپ انتشارات رسالت،
چاپ دوم، ص ۲۳.

۴- مفاتیح الجنان، ص ۱۵۶.

۵- این دعا را در مصباح کفعی، ص ۵۶۴
مطالعه کنید.

۶- بخار الانوار، ج ۹۷، ص ۹۱، حدیث ۵

۷- همان، ج ۹۷، ص ۷۰، حدیث ۶۹.

۸- همان، ج ۹۷، ص ۹۱، حدیث ۳۰، اسناد صدوق،
ص ۳۷۳.

۹- همان، ج ۹۷، ص ۵۶.

۱۰- همان، ص ۵۹.

۱۱- مفاتیح الجنان، ص ۱۵۵.

۱۲- بخار الانوار، ج ۹۷، ص ۷۷، حدیث ۳۸.

۱۳- همان، ج ۹۷، ص ۷۲، حدیث ۱۷، عيون اخبار
الرضاء، ج ۲، ص ۵۱.

۱۴- همان، ص ۵۹.

۱۵- مصباح المتهجد، ص ۷۵۷.

۱۶- تقویم عبادی، ص ۷۶.

۱۷- مصباح المتهجد، ص ۷۵۸.

۱۸- همان.

۱۹- تقویم عبادی.

۲۰- همان.

۲۱- مفاتیح الجنان، ص ۱۴۲.

۲۲- همان.

۲۳- عروة الوثقى، ج ۱، ص ۴۶۱.

۲۴- بخار الانوار، ج ۹۷، ص ۸۵، حدیث ۵.

۲۵- همان، حدیث ۴.

۲۶- مصباح کفعی، ص ۵۴۵.

۲۷- همان.

۲۸- مصباح المتهجد، ص ۷۷۴.

۲۹- عروة الوثقى، ج ۱، ص ۴۶۱.

۳۰- مفاتیح الجنان، ص ۱۷۰.

۳۱- بخار الانوار، ج ۹۷، ص ۸۰، حدیث ۴۷.

۳۲- مصباح المتهجد، ص ۷۱۱.